

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۹۵۲۷۰
تاریخ ۱۳۶۵ / ۱۲ / ۲۱

ردیف ۷۲

بسمه تعالی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۵/۲/۱۰ بنا به پیشنهاد شماره ۶۹۶/۸/۲۹۹۳/۱۱ مورخ ۱۳۶۴/۵/۹ وزارت ارشاد اسلامی با استناد ماده ۱۷ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳/۱۰/۲ مجلس شورای اسلامی آئین نامه اجرائی این قانون را بشرح زیر تصویب نمودند :

آئین نامه اجرائی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه

ماده ۱

منظور از کلمه سازمان در این آئین نامه سازمان حج و اوقاف و امور خیریه است .

ماده ۲

اداره حج و اوقاف و امور خیریه هر حوزه امور مربوط به همان حوزه را انجام خواهد داد و در صورتیکه رقبات یک موقوفه در حوزه های مختلف واقع شده باشد اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل مصرف مسئول رسیدگی به بودجه و حساب موقوفه خواهد بود و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه محل وقوع رقبات دیگر اینگونه موقوفات به سایر امور رقبات واقع در همان حوزه رسیدگی می نمایند . در صورتیکه موقوفه دارای رقبات متعدد و در حوزه های مختلف واقع و مصرف هر رقبه در همان حوزه باشد ، رسیدگی به بودجه و حساب و اداره موقوفه به عهده اداره حج و اوقاف و امور خیریه همان حوزه میباشد .

تبصره

چنانچه در مورد این صلاحیت ابهام و اختلافی بین ادارات حج و اوقاف و امور خیریه پیش بیاید نظر سرپرست سازمان معتبر است .

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

- ۱۰ -

ماده ۲۲

در صورتیکه ذخیره مذکور در ماده قبل بعلاوه درآمدهای موقوفه یا مکان اسلامی برای تعمیر یا بازسازی آن تکافو ننماید حسب مورد متولیان و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه و امنای وقف درآمده و یا چند سال موقوفه را با اضافه وجوه موجود در حساب مخصوص همان موقوفه ذخیره تا به موقع به مصرف لازم برسانند.

ماده ۲۳

مطالبات و صرفه جوئیهای سالهای قبل هر موقوفه بعنوان درآمد خالص در بودجه هر سال منظور خواهد شد و چنانچه قبلاً "حق التولیه و حق النظاره از این مبلغ دریافت شده باشد، مجدداً احتساب نخواهد شد.

ماده ۲۴

با توجه باینکه حفظ موقوفات از وظایف متولیان است و اموال وقف باید از اموال شخص متولی جدا و متمایز باشد متولیان موقوفات و امنای اماکن متبرکه مکلفند دفتر مخصوصی برای ثبت درآمد و هزینه موقوفه یا اماکن مزبور تنظیم نمایند و هرگاه درآمد سالانه آنها بیش از صد هزار ریال باشد، باید بامعرفی اداره حج و اوقاف و امور خیریه حساب جداگانه ای بنام موقوفه یا مکان متبرکه در یکی از بانکها افتتاح و عواید حاصله را به آن حساب واریز و هرگونه پرداخت را از طریق آن انجام دهند.

تبصره

در مورد موقوفات و اماکنی که از طرف سازمان برای آنها امنائی منصوب شده است حساب مذکور با امضای مشترک (امناء و اداره حج و اوقاف و امور خیریه) افتتاح خواهد شد.

ماده ۲۵

ادارات تحقیق بموجب ماده ۱۴ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مکلفند همه ساله از متولیان و امنای وقف و اماکن مذهبی و مدیران مؤسسات خیریه مشمول و نیز از ادارات حج و اوقاف و امور خیریه

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۱۱ -

شماره
تاریخ

صورتحساب درآمدهزینه موقوفات و اماکن مذهبی و موسسات خیریه را مطالبه نمایند .

صورتحساب مزبور باید طبق فصول بودجه فردی سالانه موقوفه یا مکان مذهبی و یا موسسه خیریه حداکثر ظرف سه ماه بعد از ابلاغ درقبال اخذ رسید به اداره تحقیق و یا اداره حج و اوقاف و امور خیریه تسلیم شود، در صورتیکه صورتحساب به اداره حج و اوقاف و امور خیریه تسلیم شده باشد اداره مزبور موظف است حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز صورتحساب مذکور را به اداره تحقیق مربوطه جهت رسیدگی و صدور مقاصح حساب ارسال دارند صورتحساب تسلیمی باید متضمن موارد زیر باشد :

۱- هر رقم از درآمدهزینه باید حسب مورد دارای مدارک و اسناد هزینه معتبر باشد .

۲- مانده حساب درآمدهزینه سال قبل باید در صورتحساب سالانه مزبور ملحوظ شود .

تبصره

ادارات تحقیق از متولیان منصوصی که در مظان تعدی و تفریط نباشند صورتحساب مطالبه نمی نماید .

ماده ۲۶

متولیان موظفند در اجرای ماده ۶ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و تبصره ذیل آن و بارعایت مواد ۲۱ و ۲۲ این آئین نامه و استعداد محل در نگهداری و جلوگیری از خرابی و انهدام و درآبادی موقوفه اهتمام نمایند، بطوریکه حداقل هر پنج سال افزایش محسوسی در عایدات موقوفه حاصل شود .

ماده ۲۷

ادارات تحقیق موظفند همه ساله مقاصح حساب عملکرد سال قبل موقوفه را بارعایت ماده ۲۵ این آئین نامه صادر و حسب مورد به متولی یا امین و یا اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوطه تسلیم نمایند . در صورتیکه عدم صدور مقاصح حساب ناشی از عمل متولی یا امین باشد شعب حسابرسی موارد تخلف را برای رسیدگی در جهت عزل یا ممنوعیت و یا ضم امین به شعب حقوقی تحقیق و برای برکناری امین به اداره حج و اوقاف و امور خیریه مربوطه اعلام خواهند داشت .

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۱۲ -

تبصره

شعب حسابرسی تحقیق اوقاف موظفند در آمد و هزینه کلیه موقوفاتی که اسناد آنها طبق ماده ۲۵ این آئین نامه به آنها ارجاع میشود پس از تکمیل پروندهها حداکثر ظرف مدت یکماه رسیدگی و تکلیف آنها را مطابق آئین نامه طرز تحقیق و رسیدگی در شعب تحقیق اوقاف روشن نمایند و با متخلفین برابر مقررات رفتار خواهد شد.

ماده ۲۸

ادارات تحقیق موظفند همه ساله با ملاحظه بودجهها و صورتحسابهای ارسالی از طرف متولیان و هیئتهای امضاء و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه و مؤسسات مشمول چنانچه به موارد تخلف برخورد نمودند مدارک لازم را جمع آوری و برابر ماده ۷ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و تبصره های مربوطه اقدام نمایند در خصوص تخلف اعضاء مراتب توسط اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل به سرپرست سازمان گزارش و کسب تکلیف خواهد شد.

ماده ۲۹

متولیان مکلفند همه ساله مالیات قانونی موقوفه را در صورت شمول پرداخت نمایند و در صورتی که بر اثر تعلل در پرداخت جریمه ای به آن تعلق گیرد باید شخصا آنرا جبران کنند.

ماده ۳۰

در مواردی که اداره امور موقوفه به حکم ولی فقیه یا قانون با سازمان است کلیه وظایف و مسئولیتهای متولی بعهده سازمان خواهد بود.

تبصره

هر نوع تخلفی که در مورد موقوفات غیر متصرفی موجب ممنوعیت و یا عزل متولی میشود در خصوص موقوفه

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۱۳ -

متصرفی نیز تخلف محسوب و برابر مقررات اقدام خواهد شد .

ماده ۳۱

وجوه اهدائی به اماکن مذهبی اسلامی که جهت مشخصی برای مصرف آن تعیین نشده است و وجوه حاصل از فروش اموال منقول زائد بر احتیاج این قبیل اماکن با جلب نظر اداره حج و اوقاف و امور خیریه بوسیله هیئت امناء و در مواردی که هیئت امناء وجود نداشته باشد بوسیله ادارات حج و اوقاف و امور خیریه بترتیبی که در ماده ۵ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و آئین نامه آن مشخص است بمصرف خواهد رسید .

ماده ۳۲

موارد زیر از جمله اموری است که انجام آنها موکول به اجازه سرپرست سازمان که ماء ذون از طرف ولی فقیه است خواهد بود .

۱- فروش رقبات موقوفه و نحوه تبدیل آن .

۲- اعطای حق تملک اعیان به مستأجر در موقوفاتی که عرصه "واعیاننا" وقف است و این امر در مورد باغات موقوفه نیز جاری است .

۳- اجاره بیش از ده سال .

۴- ترک مزایده در مورد اجاره موقوفه مشمول مزایده .

۵- استرداد دعاوی مطروحه در مراجع قضائی .

۶- ارجاع اختلافات به داوری و انتخاب داور یا داوران .

۷- نصب و عزل امناء موقوفات و بقاع متبرکه .

تبصره

جهت بررسی و اظهار نظر مشورتی در خصوص مشکلات و معضلات و مسائل حقوقی و اوقافی، سرپرست سازمان

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۱۴ -

میتواند هیئتی بنام هیئت فنی و حقوقی مرکب از افراد صاحب نظر که در سازمان اشتغال داشته باشند در انتخاب و تعیین نماید .

ماده ۳۳

حق التولیه متولی و یا سازمان در قبال اعمال تولیت نسبت به موقوفات و همچنین حق النظاره ناظر اعم از شخص یا سازمان به میزان مقرر در وقفنامه خواهد بود و در صورتی که وقفنامه موجود نباشد و یا میزان حق التولیه و حق النظاره در آن معین نشده باشد حق التولیه به مقدار اجرت المثل معادل ده درصد درآمد خالص سالیانه و حق النظاره به مقدار اجرت المثل معادل پنج درصد همان درآمد خواهد بود .

تبصره ۱

در موارد استثنائی که درصدهای مندرج در این ماده با توجه به وضعیت موقوفه متناسب و متعارف نباشد با تاءیید سرپرست سازمان کسر یا اضافه میشود .

تبصره ۲

در مواردی که سرپرست سازمان اعمال نظارت اشخاص یا ادارات حج و اوقاف و امور خیریه را در موقوفات غیر متصرفی ضروری تشخیص دهند اجرت المثل حق النظاره را نیز متناسباً تعیین خواهند نمود .

تبصره ۳

درآمد خالص موقوفه برابر هشتاد درصد درآمد کل خواهد بود .

ماده ۳۴

ادارات حج و اوقاف و امور خیریه در اماکن مذهبی اجرت المثل عمل خود بابت اداره امور این اماکن را بر مبنای ده درصد از مجموع درآمد سالیانه اماکن مزبور دریافت می نمایند و حق الزحمه هیئت اماناء به موجب

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۱۵ -

آئین نامه ماده ۵ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه تعیین خواهد شد.

تبصره

سازمان عواید حاصل از حق التولیه و حق النظاره و وجوهی که بابت اداره امور اماکن مذهبی دریافت میدارد و همچنین هدایای مستقل را مطابق بودجهای که همه ساله تنظیم و به تصویب هیئت دولت میرساند راءاً سا" مصرف خواهد نمود.

ماده ۳۵

ادارات حج و اوقاف و امور خیریه موظفند همه ماهه تراز عملیات دفتر روزنامه وکل را بانضمام مدارک و گزارش لازم به اداره امور مالی موقوفات جهت بررسی ارسال دارند.

ماده ۳۶

ثبت معاملات راجع به عین یا منافع موقوفات و بنیادها و مؤسسات خیریه و همچنین ثبت معاملات رقبات مربوط به اماکن متبرکه در دفاتر اسناد رسمی بدون موافقت سازمان ممنوع است و دفاتر اسناد رسمی مکلفند رونوشت اسناد راجع به وقف را ظرف ده روز پس از ثبت به ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مربوطه ارسال دارند.

ماده ۳۷

ادارات ثبت مکلفند رونوشت مصدق اسناد مالکیت موقوفات، مساجد، تکایا، مدارس دینی و کلیه اماکن مذهبی ثبت شده و همچنین اساسنامه مؤسسات و بنیادهای خیریه واقع در حوزه عمل خود را به ادارات حج و اوقاف و امور خیریه محل تحویل نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

- ۱۶ -

ماده ۳۸

ادارات حج و اوقاف و امور خیریه و متولیان مکلفند اسناد و آگهی های ثبتی مربوط به حوزه عمل خود را بررسی و برای حفظ عین و منافع موقوفات هرگونه اقدام لازم را معمول دارند .

ماده ۳۹

سازمان مکلف است دفاتر مخصوصی برای ثبت خلاصه اسناد وقف نامه های هر شهرستان تهیه و تنظیم نماید .

ماده ۴۰

متولیان و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه موظفند نسبت به موقوفات مسلمی که بعنوان ملکیت تقاضای ثبت شده و در مدت قانونی اقدام به اعتراض نگردیده است برابر قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه و آئین نامه مربوطه اقدام نمایند .

ماده ۴۱

متولیان و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه میتوانند با عنایت به ماده ۶ قانون برای احیاء حقوق وقف و دفاع از دعاوی مطروحه و مشاوره در امور حقوقی و ثبتی موقوفات در صورت لزوم وکیل یا وکلای دعاوی واجد شرایط را انتخاب نمایند .

تبصره

حق الوکاله و حق المشاوره با توجه به مصلحت و غبطه موقوفات از محل عواید وقف قابل پرداخت خواهد بود .

ماده ۴۲

در اجرای تبصره ماده ۱۰ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه متولیان موظفند ظرف

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۱۷ -

مدت ۲ ماه از تاریخ اجرای قانون رونوشت مصدق اسناد مالکیت و وقفنامه‌های موجود را به ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مربوط تسلیم و رسید دریافت دارند و در صورت عدم اقدام، ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مکلفند بطریق اطمینان بخشی تکلیف قانونی آنان را ابلاغ و ضرب الاجلی که بیش از دو ماه نباشد برای انجام آن تعیین و در صورت استتکاف بدلیل وجود مظنه تعدی و تفریط مراتب را به اداره تحقیق جهت رسیدگی و صدور حکم لازم اعلام دارند.

ماده ۴۳

ثمن بیع وقف در صورت جواز بیع باید در حساب مخصوصی در بانک تودیع و یا جلب موافقت سرپرست سازمان و برطبق ماده ۹۰ قانون مدنی رقبه دیگری بنام همان موقوفه خریداری که عواید آن بر نهج وقفنامه سابق بمصرف خواهد رسید.

تبصره

بیع و تبدیل موقوفه طبق مواد ۸۸ و ۸۹ قانون مدنی با کسب موافقت کتبی سرپرست سازمان امکان پذیر خواهد بود و در صورتیکه متولیان برطبق مواد ۸۸ و ۸۹ قانون مدنی قصد بیع و تبدیل موقوفه را داشته باشند کسب موافقت سرپرست سازمان ضروری می باشد.

ماده ۴۴

سهام اوراق بهاداری که از محل ثمن موقوفات خریداری شده، در حکم عین موقوفه است و قابل انتقال نیست مگر در موارد تبدیل.

تبصره

ادارات حج و اوقاف و امور خیریه صورت مشخصات اوراق و سهام موضوع این ماده و همچنین سایر سهام و

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

- ۱۸ -

اوراق موقوفه را در دفتر مخصوص ثبت و نگهداری خواهند کرد.

ماده ۴۵

در مواردیکه ثمن بیع وقف تکافوی خرید رقبه مستقلی را ننماید سازمان میتواند با مشارکت چند موقوفه و نظر متولیان آنها رقبه واحدی خریداری و سهم هر موقوفه را به تناسب سرمایه آن تعیین نماید.

ماده ۴۶

از تاریخ اجرای این آئین نامه احکام امنای موقوفات و اماکن مذهبی که بر مبنای مقررات سابق صادر شده است مورد بررسی و تجدید نظر قرار گرفته و در صورت رضایت از نحوه خدمات آنان پیشنهاد و انتصاب مجدد بلا مانع است.

ماده ۴۷

محبوسات و اثلاث باقیه و نذرها و صدقاتی که به غیر از عنوان وقف برای امور خیریه در نظر گرفته شده یا میشود طبق اسناد مربوطه و یا سیره جاریه کماکان مورد عمل ادارات حج و اوقاف و امور خیریه خواهد بود.

تبصره

مقررات این آئین نامه (در خصوص موقوفات عامه) در مورد محبوسات و اثلاث باقیه نیز تسری دارد.

ماده ۴۸

مؤسسات و بنیادهای خیریه در صورتیکه بخواهند از معافیت های مالیاتی مندرج در قانون مالیات های مستقیم استفاده نمایند باید قبلاً نظارت سازمان را جلب نمایند.

ماده ۴۹

ادارات حج و اوقاف و امور خیریه میتوانند در امور خیریه و موقوفات از اشخاص حقیقی و حقوقی قبول وصایت، نیابت، وکالت و تولیت نموده و صدقات جاریه و نذرهای آنان را برابر نیت مربوطه عمل نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۱۹ -

ماده ۵۰

متولیان و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه بمنظور بقاء عین رقبات و فراهم آوردن موجبات آبادانی آنها میتوانند با استفاده از وجوه بلامانعی که بدین امر اختصاص داده میشود صندوق و یا شرکتی تأسیس نمایند.

تبصره

صاحبان سهام این صندوق و یا شرکت اشخاص حقیقی و یا حقوقی خواهند بود که سرمایه آن را تأمین کرده‌اند.

ماده ۵۱

درآمد موقوفات مجهول‌المصرف و موقوفاتی که بصورت میراث مطلقه وقف شده باشند در صورت داشتن متولی وسیله وی زیر نظر سازمان و در صورت نداشتن متولی وسیله سازمان در تحقیق و تبلیغ و نشرکتب، در زمینه معارف اسلامی و عمران موقوفات برابر بودجه‌ای که به تصویب سرپرست سازمان میرسد بمصرف خواهد رسید.

تبصره

رسیدگی به صورتحساب بودجه مزبور و صدور مفاصاحساب سالانه بعهده اداره کل تحقیق خواهد بود.

ماده ۵۲

اداره کلیه امور مربوط به حج و زیارت توسط سازمان حج و اوقاف و امور خیریه وابسته به وزارت ارشاد اسلامی انجام می‌گردد و در اجرای آن سازمان موظف است هماهنگ با سیاست کلی دولت جمهوری اسلامی ایران اقدام و همه ساله برنامه‌های لازم را در زمینه برگزاری مراسم عبادی، سیاسی حج و عمره و زیارت اعتبار مقدسه و اماکن متبرکه خارج از کشور و اعزام زائران تهیه و به مورد اجرا درآورد.

تبصره

وزارتخانه‌ها، سازمانها و نهادهای ذیربط باید بمنظور حسن انجام برنامه‌های حج و زیارت همکاری لازم

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۲ -

ماده ۳

اداره امور اماکن مذهبی اسلامی از قبیل بقاع متبرکه و غیره بجز آنچه که در تبصره ۲ ماده ۱ قانون استثناء شده و اماکنی که برای اداره آنها ترتیب خاصی داده نشده است به عهده ادارات حج و اوقاف و امور خیریه بوده و میتوانند برابر ماده ۵ قانون و تبصره های ذیل آن و آئین نامه مربوطه، اشخاصی را به عنوان هیئت امنا انتخاب نمایند.

تبصره

عرصه و اعیان مساجد، مدارس، علوم دینی و تکایا رقبه موقوفه است ولی ادارات حج و اوقاف و امور خیریه در شئون داخلی آنها از قبیل تعیین امام جماعت و انجام مراسم مذهبی دخالت نخواهند داشت.

ماده ۴

بمنظور رعایت مصلحت موقوف علیهم در اجرای قسمت اخیر بند یک ماده یک قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه در موقوفات خاص، ادارات حج و اوقاف و امور خیریه در موارد مشروحه زیر حسب مورد نظارت یا دخالت خواهند کرد.

الف - افزای، تحدید حدود و اعتراض به ثبت موقوفه در صورتیکه به ملکیت تقاضای ثبت شده باشد.

ب - فروش موقوفه و نحوه تبدیل آن به رعایت ماده ۳۲ این آئین نامه و مقررات قانون مدنی.

ج - ایجار برای مدت بیش از ده سال به رعایت ماده ۳۲ این آئین نامه.

د - اعطای حق تملک اعیان به مستأجر در رقباتی که عرصه "واعیان" وقف باشد با توجه به مواد ۱۲ و ۳۲ این

آئین نامه.

ماده ۵

در موقوفات خاص، در صورت بروز اختلاف - تولی و موقوف علیهم و یا بین موقوف علیهم و در موارد تعدی و تفریط و یا به خطرافتادن مصالح بطون لاحق باید موضوع به مرکز گزارش تا با تاء یید سرپرست سازمان حسب مورد نظارت و یا امور

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۲۰ -

را با سازمان معمول دارند.

ماده ۵۳

بمنظور هماهنگی در انجام مراسم حج و زیارت اماکن متبرکه شورائی متشکل از افراد و نمایندگان ارگانهای زیر تشکیل میشود:

- ۱- نماینده مقام رهبری در امور حج و زیارت (در صورت معرفی).
- ۲- وزیر ارشاد اسلامی که ریاست شورا را بعهده خواهد داشت.
- ۳- سرپرست سازمان حج و اوقاف و امور خیریه.
- ۴- معاون سازمان در امور حج و زیارت.
- ۵- معاون امور بین الملل وزارت ارشاد اسلامی.
- ۶- وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران یا معاون معرفی شده از طرف مشارالیه.
- ۷- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران یا معاون معرفی شده از طرف مشارالیه.
- ۸- دبیرکل هلال احمر جمهوری اسلامی ایران یا معاون معرفی شده از طرف مشارالیه.
- ۹- رئیس شهربانی جمهوری اسلامی ایران یا معاون معرفی شده از طرف مشارالیه.
- ۱۰- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا معاون معرفی شده از طرف مشارالیه.
- ۱۱- مدیر عامل شرکت هواپیمائی جمهوری اسلامی ایران یا معاون معرفی شده از طرف مشارالیه.

تبصره ۱

جلسات شورا بدعوت وزیر ارشاد اسلامی و یا سرپرست سازمان حج و اوقاف و امور خیریه عنداللزوم تشکیل و تصمیمات متخذه با اکثریت آراء اتخاذ و در صورت تاءبید و زیارت ارشاد اسلامی برای کلیه ارگانهای ذیربط لازم الاجراء میباشد.

تبصره ۲

مذاکرات و تصمیمات شورا بوسیله دبیر شورا که توسط وزیر ارشاد اسلامی تعیین و منصوب خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۲۱ -

در صورت جلسه ای منعکس و در صورت تصویب ابلاغ خواهد شد.

ماده ۵۴

اداره کلیه امور حج و زیارت تحت ریاست و هدایت و نظارت مستقیم سرپرست سازمان حج و اوقاف و امور خیریه بوده و میتواند تمام و یا قسمتی از اختیارات خود را در این مورد به معاون امور حج و زیارت سازمان تفویض نماید.

تبصره

معاون امور حج و زیارت سازمان نیز در صورت لزوم با مسئولیت خود میتواند برای مدت غیبت خود تمام و در سایر موارد قسمتی از اختیارات اجرایی را به مسئولین ادارات و یا افراد مورد نظر که در سازمان شاغل میباشند با تاء یید سرپرست سازمان تفویض نماید.

ماده ۵۵

سازمان موظف است بمنظور پیشبرد امور حج و زیارت و فراهم نمودن موجبات رفاه حجاج و زائران و ایجاد تسهیلات لازم در زمینه برگزاری مراسم حج و زیارت تدابیری اتخاذ و با همکاری و همیاری سازمانها و نهادها و وزارتخانه های ذیربط برنامه هایی تنظیم نموده و با جراء درآورد.

ماده ۵۶

انتخاب روحانیون و نظار و سرپرستان کاروان ها بر اساس ضوابطی خواهد بود که توسط سازمان تهیه و به تصویب اعضای مندرج ردیف یک الی چهار موضوع ماده ۳۳ خواهد رسید.

ماده ۵۷

سازمان میتواند بمنظور تاءمین پرسنل ضروری در امور حج و زیارت از خدمت کارکنان بازنشسته دولت

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۲۲ -

که صلاحیت آنان مورد تاءیید بوده و دارای تجربه کافی باشند استفاده نموده و حسب مورد آنان را به همکاری دعوت نموده و در قبال میزان کار و نوع خدمت و وظیفه‌ای که به آنان محول میشود پاداش مناسبی پرداخت نماید.

ماده ۵۸

بودجه اختصاصی سازمان در امور حج و زیارت که شامل ارقام درآمد وصولی از حجاج و زائران و هزینه‌های انجام شده در اجرای برنامه‌های حج و زیارت میباشد بموقع و همزمان با صدور دستورالعمل تنظیم بودجه عمومی از طرف معاونت حج و زیارت سازمان تهیه و پس از تاءیید سرپرست سازمان و تصویب وزیر ارشاد اسلامی بمورد اجراء گذاشته میشود.

ماده ۵۹

سرپرست امور مالی سازمان حج و اوقاف و امور خیریه (در قسمت بودجه اختصاصی حج و زیارت) از طرف سرپرست سازمان حج و اوقاف و امور خیریه تعیین و پس از تاءیید وزیر ارشاد اسلامی منصوب خواهد شد.

ماده ۶۰

سال مالی سازمان (در قسمت بودجه اختصاصی حج و زیارت) از اول ماه رجب تا آخر جمادی الثانی میباشد.

ماده ۶۱

سازمان مکلف است پس از پایان مراسم حج منتهی ظرف ۴ ماه ترازنامه و گزارش جامعی از وضع مالی (درآمدهای وصولی و هزینه) و باقیمانده احتمالی و جوهری که از زائران دریافت گردیده و در حساب مخصوصی متمرکز شده تهیه و پس از تاءیید حسابرس یا حسابرسان امور حج و زیارت سازمان به وزیر ارشاد اسلامی تسلیم نماید.

ماده ۶۲

بمنظور رسیدگی به حسابهای گذشته و آینده امور حج و زیارت (در بودجه اختصاصی) سازمان یکتا ۳ نفر

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۲۳ -

حسابرس خواهد داشت که بموجب حکم وزیر ارشاد اسلامی تعیین و منصوب خواهند شد حسابرس یا حسابرستان موظفند تا بحسابهای حج و زیارت سازمان دقیقاً " رسیدگی و نظر خود را کتبا " به وزیر ارشاد اسلامی اعلام دارند .

در اجرای این منظور حسابرسان بدون اینکه حق دخالت مستقیم در امور حج و زیارت سازمان را داشته باشند میتوانند بنحوی که به عملیات جاری حج و زیارت لطمه ای وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مربوطه را مورد رسیدگی قرار دهند و در صورتیکه ضمن انجام وظائف خود به مواردی از سوء جریانات و تخلفات برخورد نمودند بلافاصله وزیر ارشاد اسلامی را در جریان امر قرار دهند . وزیر ارشاد اسلامی میتواند در پایان هر دوره مالی مبلغی را که مناسب تشخیص دهد به عنوان پاداش به حسابرس یا حسابرسان پرداخت نماید . همچنین وزیر ارشاد اسلامی میتواند در صورت اقتضاء امور حسابرسی امور حج و زیارت در گذشته و آینده را به شرکت سهامی حسابرسی محول نماید .

ماده ۶۳

کلیه معاملات مربوط به امور حج و زیارت اعم از خرید و فروش و اجاره و استیجار و پیمانکاری و اجرت کار و غیره بجز موارد مذکور در بندهای ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی که صریحاً " مستثنی گردیده باید حسب مورد از طریق مناقصه و مزایده انجام شود و مرجع تشخیص ضرورت و صرفه و صلاح دولت در بندهای یاد شده رئیس سازمان حج و اوقاف و امور خیریه می باشد . علاوه بر آن موارد زیر نیز از شمول مقررات عمومی مستثنی بوده و با تمرک مناقصه یا مزایده انجام خواهد شد .

۱- در مواردی که انجام مناقصه یا مزایده به تشخیص هیأتی مرکب از نماینده وزیر ارشاد اسلامی - معاون امور حج و زیارت و سرپرست امور مالی حج و زیارت میسر یا به مصلحت نباشد می توان معامله را بطریق دیگری با تمرک مناقصه یا مزایده انجام داد .

۲- سرپرست سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و معاون امور حج و زیارت سازمان میتوانند برای انجام دادن هرگونه خدمتی که در پیشبرد امور حج و زیارت مؤثر تشخیص دهند حداکثر بمدت ۳ ماه در سال (بنحویکه هیچگونه تعهد استخدامی برای سازمان و دولت ایجاد ننماید) از نیروی انسانی در داخل و خارج کشور و همچنین اتباع خارجی در خارج از کشور استفاده کنند و حق الزحمه آنان را به تشخیص خود و با توجه به اعتبار مصوب پرداخت

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۳۴ -

نمایند. تمدید قراردادهایی که باین منظور منعقد میشود برای دفعات بعد در سال بعد بلا مانع است.

۳- قراردادهای اجاره منازل و محل های استقرار ستادها و خوابگاهها و نظایر آن در کشورهای خارج و مبالغی که بایست حق مطوف و دلیل و توقف زائران در منی و عرفات و اتوبوس و غیره در عربستان و سایر کشورهای ——— پرداخت میشود مشمول مقررات مناقصه و مزایده نبوده و طبق دستور سرپرست سازمان و یا مقام مجاز از طرف ایشان انجام خواهد گردید.

۴- اعتباراتی که همه ساله تحت عنوان هزینه های پیش بینی نشده در بودجه اختصاصی امور حج و زیارت منظور به تصویب خواهد رسید. بنا به پیشنهاد معاون امور حج و زیارت و تصویب سرپرست سازمان قابل مصرف بوده با امضاء گیرنده وجه به هزینه قطعی منظور خواهد شد.

۵- ترتیب انجام مناقصه و مزایده از بودجه حج و زیارت بر اساس قانون محاسبات عمومی خواهد بود مگر اینکه در هر مورد به پیشنهاد سرپرست سازمان و تصویب وزیر ارشاد اسلامی طریق دیگری انتخاب شود.

تبصره

اعضای کمیسیون مناقصه و مزایده اعضای مذکور در بند یک این ماده خواهند بود.

ماده ۶۴

حدود و عیزان تنخواه گردان ماء مورین و مسئولین مالی برای پرداخت هزینه های مورد لزوم در داخل و خارج از کشور حسب مورد با اخذ تضمین کافی به پیشنهاد معاون حج و زیارت و تصویب سرپرست سازمان خواهد بود.

ماده ۶۵

فوق العادای ماء موریت و هزینه سفر کارکنان دولت که در امور مربوط به حج و زیارت فعالیت میکنند اعم از داخل و یا خارج از کشور بر اساس آئین نامه سازمان متبوع مستخدم محاسبه و از محل اعتبار موضوع این آئین نامه قابل پرداخت است.

تبصره

در صورتیکه بر حسب ضرورت هزینه مسکن و تغذیه ماء مورین اعزامی به خارج از کشور از طرف سازمان تاء مین گردد.

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره

تاریخ

- ۲۵ -

فوق العاده ماء موریت آنان براساس ضوابطی که (با احتساب و کسر هزینه های مورد اشاره از میزان مقرر) به تشخیص سازمان برقرار میشود قابل پرداخت خواهد بود .

ماده ۶۶

سرپرست امور مالی سازمان در امور حج و زیارت مکلف است همه ساله فهرست و مشخصات کامل اموال غیر مصرفی را که از بودجه حج و زیارت خریداری میشود تهیه و به معاون سازمان در امور حج و زیارت تسلیم نماید .

ماده ۶۷

نحوه انجام هزینه در خارج از کشور بشرح زیر است .

- ۱- همه ساله دستورالعملی که متضمن تفویض اختیار به رؤسای ستادها و نحوه انجام هزینه ها و سایر موارد باشد از طرف سرپرست سازمان و یا معاون امور حج و زیارت صادر و ابلاغ خواهد شد .
- ۲- در مواردیکه خرید یا پرداخت بدستور سرپرست سازمان یا معاون حج و زیارت انجام میشود و تهیه مدارک و فاکتوربتشخیص مقامات مذکور میسر نیست و مقامات یاد شده صحت پرداخت و لزوم هزینه ها را در هر مورد تا معادل پنجاه هزار ریال ایرانی گواهی نمایند اسناد مربوط به هزینه قطعی منظور خواهد شد .
- ۳- صورتحسابهایی که از مراجع و ادارات رسمی کشورهای خارج و یا هتلها و مهمانسراهایی که دارای شماره و دفاتر رسمی هستند صادر و بوسیله مسئولین امور حج و زیارت ارائه میشود به مبلغ معتبر و قابل قبول است .

ماده ۶۸

کلیه هزینه هایی که از محل بودجه عمومی کل کشور انجام خواهد شد و نیز سایر موضوعاتی که در زمینه امور حج و زیارت و خیریه در آئین نامه پیش بینی نشده تابع مقررات عمومی کشور خواهد بود .

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۲۶ -

ماده ۶۹

کارکنان سازمان مشمول مقررات قانون استخدام کشوری و آئین نامه ها و مقررات مربوط به آن می باشند .

ماده ۷۰

تعاریف و اصطلاحات مندرج در آئین نامه های قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه توسط سازمان تهیه و ابلاغ خواهد شد .

ماده ۷۱

از تاریخ تصویب این آئین نامه کلیه مصوبات هیئت دولت که مغایر با این آئین نامه باشد ملغی است .

نخست وزیر
۸۵/۳/۱۷
میر حسین موسوی

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۳ -

موقوفه موقتا " و تا رفع موانع بوسیله ادار حج و اوقاف و امور خیریه یا امین و یا هیئت اماناء منتخب سازمان و با رعایت مفاد وقفنامه و نظیر موقوفات متصرفی اداره شود .

ماده ۶

اداره امور مؤسسات و انجمن های خیریه ای که از طرف دولت و یا سایر مراجع ذیصلاح بعهد سازمان یا واحدهای تابعه گذاشته شده یا میشود طبق اساسنامه های مصوبه هریک خواهد بود و در مورد سایر مؤسسات خیریه با توجه به قانون مالیات های مستقیم چنانچه مؤسسات مذکور جهت مقاصد حساب مالیاتی یا بهره جهت دیگری که احتیاج به گواهی داشته باشند مراجعه نمایند ادارات حج و اوقاف و امور خیریه میتوانند نحوه عملکرد اینگونه مؤسسات را بررسی نموده و در صورت تاءبید گواهی صادر نمایند .

تبصره

گواهی فوق به مؤسسات خیریه ای داده خواهد شد که در اساسنامه آنها پیش بینی شده باشد در صورت انحلال مؤسسه اموال و دارائی آن با اجازه نماینده ولی فقیه صرف امور خیریه گردد .

ماده ۷

ادارات حج و اوقاف و امور خیریه موظفند گورستان های متروکه موقوفه واقع در حوزه عمل خود را مشخص و در صورتیکه فاقد متولی باشد با توجه به موقعیت آنها برنامه های متناسب وفق موازین شرعی در امور خیریه جهت بهره برداری از آنها تنظیم و به سازمان پیشنهاد نمایند تا با تصویب سرپرست سازمان به مرحله اجراء گذاشته شود .

ماده ۸

اداره کل تحقیق سازمان وظائفی را که طبق قانون برعهده دارد بوسیله شعب حقوقی و حسابرسی انجام خواهد داد، طرز تشکیل و رسیدگی و وظائف شعب تحقیق بر طبق آئین نامه مربوطه خواهد بود .

ماده ۹

متولی، امین موقوفه بوده و موظف است مطابق قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و سایر

جمهوری اسلامی ایران
نخست‌فوزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۴ -

قوانین و مقررات مربوطه و در صورت ابهام و یا فقدان مقررات خاص طبق احکام شرع و با عنایت کامل به مندرجات وقفنامه موقوفه تحت تولیت خود را اداره کند و در حفظ عین، منافع، حقوق و حدود موقوفه اقدام و در اجرای نیت خیر و اوقاف کوشش نماید.

ماده ۱۰

متولیان موظفند در اسرع وقت نسبت به ثبت رقبات تحت تولیت خود مبادرت نمایند و همچنین در مواردی که از طرف اشخاص تقاضای ثبت موقوفه بعنوان ملک بشود اعتراض و در مراجع صالحه اقامه دعوی بنمایند و در مواردی که موقوفه بنحوی از انحاء بدون مجوز شرعی به ملکیت اشخاص درآمده یا رعایت ماده واحده قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه مصوب ۶۳/۱/۲۸ و آئین نامه اجرائی آن نسبت به احیای موقوفه اقدام و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه محل را در جریان اقدامات خود قرار دهند تا همکاری لازم معمول گردد.

تبصره ۱

متولیان موظفند در اجرای ماده ۹ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه و تبصره ذیل آن به هنگام طرح هرگونه دعوی یا اعتراض بر ثبت، نسخهای از دادخواست یا اعتراض نامه تنظیمی را به ادارات حج و اوقاف و امور خیریه محل تسلیم و رسید دریافت دارند تا ادارات مذکور در این قبیل موارد برای حفظ حقوق موقوفه جریان دعوی را مستمرا "مراقبت و در صورت لزوم در دعوی مطروحه وارد و در جهت حفظ حقوق وقف اقدام نمایند.

تبصره ۲

ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مکلفند در صورتیکه متولیان نسبت به تقاضای ثبت و اعتراض بر ثبت و اقامه دعوی و پیگیری آن در مواعید قانونی به وظایف خود عمل نمایند برای حفظ حقوق وقف در موعد قانونی راسا "نسبت به موارد مذکور اقدام نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۵ -

تبصره ۳

سازمان و موقوفات عام و اماکن مذهبی اسلامی، مدارس علوم دینی و مؤسسات و بنیادهای خیریه بموجب تبصره ذیل ماده ۹ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه از پرداخت مخارج و هزینه های دادرسی و همچنین از پرداخت حق الثبت و بقایای ثبتی و هزینه های اجرائی معاف میباشند .

ماده ۱۱

بمنظور رعایت مصلحت وقف و بهره برداری صحیح بایدرقبات موقوفه را با توجه به مفاد وقفنامه و قوانین مربوطه و با جلب نظر کارشناس رسمی یا خبره محلی و رعایت شرایط زیر از طریق مزایده به اجاره واگذار نمود .

الف - خسارات احتمالی حتی الامکان بعهدہ مستاء جرباشد .

ب - از مستاء جربایدضامن معتبر و یا وثیقه مناسب برای تاء دیه حقوق موقوفه و تخلیه و تحویل آن در پایان مدت اخذشود .

ج - حق انتقال مورد اجاره از طرف مستاء جربه غیر حسب مورد موکول به موافقت کتبی متولی و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه باشد ، بدیهی است رعایت آئین نامه نحوه وصول پذیره و اهدائی الزامی است .

د - مدت اجاره نباید بیش از ده سال باشد مگر با جلب موافقت سرپرست سازمان .

ه - از پیشنهاد دهندگان برابر ده درصد مبلغ پیشنهادی بعنوان سپرده اخذشود .

و - حداقل مال الاجاره براساس نظر کارشناس رسمی یا خبره محلی و به نرخ عادله روز و سایر شرایط لازم در آگهی مزایده قید گردد .

ز - اجاره نامه باید رسمی باشد و در مواردیکه تنظیم اجاره نامه رسمی میسر نیست قرارداد تنظیم گردد .

تبصره ۱

در مورد رقباتی که در آمد سالیانہ آنها تا دو بیست هزار ریال می باشد مزایده الزامی نیست ، مشروط بر اینکه میزان اجاره از طرف کارشناس رسمی یا خبره محلی با توجه به نرخ عادله روز تعیین شده باشد .

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۶ -

تبصره ۲

آگهی مزایده باید متضمن شرایط مذکور در ماده قبل و هرگونه اطلاعات باشد و در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار محلی نیز منتشر شود، فاصله انتشار آگهی تا تاریخ قرائت پیشنهادها کمتر از ۱۵ روز و بیشتر از ۳۰ روز نخواهد بود.

ماده ۱۲

در مورد موقوفاتی که عرصه "و اعیانا" وقف است، اعطای حق تملک اعیان به مستأجر ممنوع می‌باشد در بعضی موارد استثنائی تملک اعیان مستحدثه بوسیله مستأجر با تصویب سرپرست سازمان مجاز است و این موضوع در مورد باغهای موقوفه و همچنین در مورد موقوفات خاص نیز جاری است.

ماده ۱۳

اجاره‌اراضی و رقبات بلا معارض موقوفه مورد نیاز وزارتخانه‌ها و موسسات وابسته و نهادهای انقلاب اسلامی با رعایت صلاح و غبطه وقف بر اساس نظر کارشناس رسمی یا خبره محلی و بر مبنای نرخ عادلانه روز بدون انجام مزایده و با رعایت آئین نامه نحوه وصول پذیره و اهدائی مجاز است و در موارد دیگر با رعایت مصالح وقف و یا تصویب سرپرست سازمان و بر مبنای نظریه کارشناس رسمی یا خبره محلی و به نرخ عادلانه روز انجام مزایده الزامی نخواهد بود.

ماده ۱۴

کمیسیون مزایده از مسئول اداره حج و اوقاف و امور خیریه، نماینده اداره امور اقتصادی و دارائی محل و متولی موقوفه تشکیل می‌شود، در صورتیکه موقوفه بدون متولی باشد نماینده دادستان عمومی شهرستان در جلسه شرکت خواهد نمود.

تبصره ۱

در مواردی که پیشنهادی نرسیده و یا پیشنهادات واصله بنظر کمیسیون مزایده مخالف مصالح وقف تشخیص داده شود مزایده یکبار دیگر تجدید می‌شود و در صورت تکرار وضعیت اولیه، تکلیف بوسیله اکثریت اعضای کمیسیون مذکور تعیین خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۷ -

تبصره ۲

در مورد آن قسمت از باغات موقوفه که فروش سردرختی آنها از طریق دید بحال موقوفه مفید باشد میتوان فروش را منحصر به یک فصل و مزایده را بر طبق عرف و عادات محل و بانظر کارشناس یا خبره محلی بطور حضوری انجام داد .

تبصره ۳

در صورت تساوی پیشنهادات واصله برنده مزایده بانظر اکثریت اعضای کمیسیون تعیین خواهد شد .

تبصره ۴

رقبات موقوفات مشمول قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه برابر آئین نامه اجرائی آن به اجاره واگذار میشود .

ماده ۱۵

اراضی موقوفه مشمول قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه که در محدوده خدمات شهری واقع شده و در حال حاضر کاربری زراعی ندارد با تاءبید مقامات ذیصلاح و تاءمین و پرداخت حقوق مکتسبه زارعین صاحب نسق طبق مفاد این آئین نامه برای امور ساختمانی مجاز به اجاره واگذار خواهد شد .

ماده ۱۶

متولی موظف است نسبت به وصول مطالبات موقوفه و نیز برای روشن نمودن وضع موقوفه در اجرای قانون ابطال اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه بموقع اقدام کند .

ماده ۱۷

متولیان و ادارات حج و اوقاف و امور خیریه مکلفند اقدامات خود را نسبت به اجرای مواد یک و چهار لایحه قانونی تجدید قرارداد و اجاره املاک و اموال موقوفه و تجدید انتخاب متولیان و امناء و نظار اماکن متبرکه مذهبی و مساجد مصوب ۱۳۵۸/۲/۴ شورای انقلاب اسلامی ایران همچنان بمنظور احقاق حقوق موقوفات پیگیری نمایند .

جمهوری اسلامی ایران
نخست وزیر
تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۸ -

ماده ۱۸

وجوه حاصل از ضبط سپرده‌های مزایده موقوفات و اماکن مذهبی به حساب همان موقوفه یا مکان مذهبی واریز خواهد شد.

ماده ۱۹

مخارج هر موقوفه به شرح زیر است.

- الف - هزینه‌های مربوط به حفظ عین و بقاء موقوفه و فراهم نمودن موجبات آبادانی رقبات آن.
- ب - تعمیرات جاری و هزینه‌های مربوط به بهره‌برداری از آن.
- ج - مالیات و عوارض و حق التولیه و حق النظاره و مخارج ثبتی و محاکماتی در صورت شمول.
- د - مصارف مقرر در وقف‌نامه و یاسیره جاریه.

تبصره ۱

اعتبارات بندج بوسیله متولی به مصرف میرسد ولی در مورد مصرف اعتبارات بندهای الف، ب، د اطلاع اداره حج و اوقاف و امور خیریه لازم است، مگر در موقوفات منصوص التولیه در صورتی که مظنه تعدی و تفریط متولی نباشد.

تبصره ۲

آن قسمت از مخارج بندد " که تحصیل اسناد هزینه مقدور نباشد گواهی لازم با ذکر علت، نوع و مشخصات هزینه با امضای مسئول اداره محل و متولی و متصدیان امور مالی حسب مورد تنظیم خواهد شد.

ماده ۲۰

بودجه فردی موقوفات و اماکن مذهبی که حاوی مشخصات رقبات و ریز ارقام درآمد و هزینه، موجهی بدهی و مطالبات می باشد باید حداکثر در سه ماهه آخر هر سال برای سال آتی طبق مدلول وقف‌نامه و مطابق نمونه‌ای که سازمان معین مینماید در پنج نسخه تنظیم شود.

جمهوری اسلامی ایران

نخست وزیر

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ

- ۹ -

تبصره ۱

اداره حج و اوقاف و امور خیریه موظف است ظرف مدت یکماه از تاریخ تنظیم اوراق بودجه‌های موقوفات متصرفی، آنهارا به اداره کل حج و اوقاف و امور خیریه استان مربوطه ارسال تا بررسی و در صورتیکه طبق مقررات و مدلول وقفنامه یا سیره جاریه تنظیم شده باشد تصویب والا جهت رفع نقص اعاده نماید، بررسی و تصویب بودجه‌های موقوفات غیر متصرفی به ترتیب فوق بعهدہ ادارات حج و اوقاف و امور خیریه محل خواهد بود. بدیهی است در خصوص بودجه موقوفات منصوب التولیه که مظنه تعدی و تفریط در آن نباشد ادارات حج و اوقاف و امور خیریه فقط وصول بودجه را به متولی منصوب اعلام خواهند داشت.

تبصره ۲

موقوفات و اماکنی که از طرف سازمان دارای امانای منصوب هستند در حکم متصرفی بوده و امانای مذکور در تنظیم بودجه با ادارات حج و اوقاف و امور خیریه همکاری خواهند نمود.

تبصره ۳

یک نسخه از بودجه‌های تصویب شده در موقوفات غیر متصرفی به متولی و در موقوفات متصرفی به حسابداری و یک نسخه به اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل و یک نسخه به اداره کل حج و اوقاف و امور خیریه استان مربوطه و یک نسخه به اداره تحقیق مربوطه و یک نسخه به سازمان ارسال خواهد شد و سازمان نیز بنبوه خود بودجه‌های واصله را مورد رسیدگی قرار داده و انطباق و یا عدم انطباق آن را با مقررات و دستورالعملهای صادره به اداره حج و اوقاف و امور خیریه محل اعلام میدارد.

ماده ۲۱

برای تعمیرات و بازسازی موقوفاتی که عرصه "واعیانا" وقف شده یا نیاز به تعمیرات دارد، حداکثر بیست درصد مجموع عایدات هر سال در بودجه منظور میگردد و در صورتیکه کلاً "یا بعضاً" به مصرف نرسد جزء ذخیره عمرانی موقوفه محسوب و نگهداری تا در موقع مقتضی به مصرف عمران موقوفه برسد.